

HU – OPPVEKST – strategier strukturert

God oppvekst og godt liv

Hovedmål - Drammen har gode tjenester og aktiviteter for alle gjennom hele livet

Delmål – «Slik vil vi ha det»	Strategier – «Slik gjør vi det»
Drammen satser på tidlig innsats og forebygging som ivaretar innbyggerne	<ul style="list-style-type: none">• Godt forebyggende arbeid, tidlig innsats fra barnehage til skole, tverrfaglig opplæring og samarbeid for å legge grunnlag for godt voksenliv• Gode skoler med tilstrekkelig lærertetthet, forebygge mobbing, gode fritidstilbud - imøteser fritidskortet, satse på frivilligheten• Skolemiljøet og barnehagemiljøet – satse på dette – godt forebyggende tiltak• Forebygge mobbing og diskriminering• Bruke UNG-data resultatene• Kjønn seksualitet og identitet – starte i barnehagen – kropp, grensesetting, pubertet, seksuell legning, seksuell helse• Gode møteplasser for ungdom• Gode møteplasser – sosiale møteplasser• Trygge voksne – nok voksne• Trygt barnehagemiljø og skolemiljø (mange voksne, nok voksne, flinke voksne, voksne som skaper gode vennskap• Viktig med deltagelse i arbeidslivet• Alle må bli sett på skolene• Kjennskap til hjelpetjenestene
Drammen har gode tjenester som møter innbyggernes behov	<ul style="list-style-type: none">• Trygge og solide barnehager i kommunedelene• Høy pedagogtetthet/god lærertetthet• Rett kompetanse hos de som jobber med barn og unge• Lytte til barn i tjenester som angår de – barnas egen stemme• Satse på lærlingeplasser i praktiske yrker
Drammen har et variert aktivitetstilbud for alle	<ul style="list-style-type: none">• Tilstrekkelig svømmeopplæring• Trygge fritidsaktiviteter• Sommerjobbprosjekt i regi av kommunen• Fritidstilbud som treffer ungdom• Universelle tilbud for alle – friluftsliv, bruke nærutvalg til å definere de gode tilbudene,• Kommunen aktiv med å støtte frivilligheten
Drammen har godt tilrettelagte og trygge nærmiljøer	<ul style="list-style-type: none">• Trygge skoler og skoleveier• Vokse opp i trygge miljøer – ungdom blir sett• Unge og voksne i utdanning eller jobb• Kollektivtilbud• Attraktive uteplasser/byrom/ steder• Kultur og frivillighet – trygge lokaler på fritiden• Hus/lokaler i nærmiljøene

Innspill som ikke umiddelbart knytter seg til konkrete delmål/uklart om det er en strategi

- Inkludering
- Mange bor trangt
- Vår innsats skal være tilpasset barna
- Hvordan få hjelpetjenesten ut til de som trenger hjelp? Flere som har behov som ikke får det.
- Forebygging og tidlig innsats
- Underveisnotat: BARN
- Variasjon i tilbud
- Mye det samme for denne gruppa som for barn
- Skolemiljøet
- Småbarnsperioden er krevende, men når de blir eldre må de også følges opp. De voksne må følge med.
- Ungdomskriminaliteten – vold blant ungdom. Mer nå en før. Ungdom har en annen hverdag – sosiale medier – filming – bildedeling – få bukt med et usunt oppvekstmiljø. Hvilke tiltak skal settes inn?
- Sosiale medier – være bevisst at vi lever i en annen tid. Følge med på trender blant ungdom. Kommunen må tørre gå nye veier. Ungdom blir påvirket fra hele verden. Ha et nybråttsarbeid på dette – eks planlegging av voldsutøvelse på sosiale medier.
- Konsekvenser for ungdom
- Åpne utestedene

Mangfold og inkludering

Hovedmål - Drammen er et mangfoldig mulighetssamfunn, hvor alle innbyggere deltar i fellesskapet og opplever mestring.

Delmål – «Slik vil vi ha det»	Strategier – «Slik gjør vi det»
Drammen skal ha flere arenaer for deltakelse	<ul style="list-style-type: none">• Flyktninger, får oppfølging av «kontaktpersoner» som veileder deg til å forstå samfunnet• Alle skal bli «sett» skal ikke være lov «å gå under lupen»• Frivilligheten og næringslivet et ansvar for å inkludere• Nettverksbygging• Åpne møteplasser med lav terskel i ulike områder av kommunen• Hindre utenforskap ved å gripe inn når noen trenger det, alle har behov for tilhørighet• Inkludere alle• Legge til rette for at alle kan delta på lik linje med alle andre• Ha et sted å være på fritiden og være inkludert i et fellesskap• Sikre at alle deltar på de samme arenaene
I Drammen skal færre barn vokse opp i lavinntektsfamilier	<ul style="list-style-type: none">• Alle må sikres utdanning•

<p>Drammen er ledende på høy sysselsetting</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kvalifisere «alle» for arbeidslivet • Stille krav til alle som mottar støtte fra NAV - aktivitetsplikt • Jobbsjansen og sommerjobb • Deltagelse i arbeidslivet er vesentlig for alle god inkludering - arealer for utbygging av næring/utvikling • Mangfold i ansettelsesprosesser, unge, eldre, ulike bakgrunner • Arrangementer på biblioteket - jobbsøkekurs etc, frivilligheten må aktivt ut og rekruttere (f.eks på ungdomsskolene) • Deltakelse for folk med funksjonsnedsettelse kan delta i arbeidsliv og være en integrert del av barnehage, skole og fritid • Tilrettelagt arbeidsliv for de med funksjonsnedsettelse • Flere gjennom utdanningsløpet • Arbeidstrening og utdanning i voksen alder • Lærlingeplasser • Arbeid til mennesker med lav utdanning – jobbene finnes ikke lengre
<p>I Drammen blir mangfold brukt aktivt som en ressurs</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan bruke ulike språk som ressurs i skole • Kompetanse i hvordan inkludere alle minoriteter/mangfold • Mangfold som tema på skole – øke kompetanse hos ansatte • Ansette lærere med denne kompetansen • Skape gode rollemodeller • Mangfold i kommunestyret • Arrangementer som understøtter og feirer mangfold og inkludering • Ansatte og ressurser som har kompetanse til å løse tematikken om at unge står utenfor – eks minoritetsrådgivere av forskjellige kjønn

- Mangfold: hvordan behandler vi hverandre, hvordan ser vi på hverandre, handler om «alle»
- Skolen er med på å skape holdninger hos elevene
- Oppleve fellesskap
- Internasjonale Drammen
- Varierte boligområder som gir mangfold i beboermassen
- Etnisitet, legning, kjønnsuttrykk, funksjonsmangfold
- Har bra mangfold
- At alle innbyggere kan leve sine egne liv og at de er frie mennesker
- At innbyggere aksepterer mangfold og at mennesker er forskjellige og at alle har rett til å leve sine egne liv slik de ønsker
- Ikke dømme folk som velger å leve sine liv annerledes
- Sikre at enkeltmennesket respekteres for den det er
- Sikre god norskopplæring i barnehagen – språk er nøkkelen til å lykkes
- Norskopplæring og god språkutvikling. Gjelder alle barn.

- Innsats før skolestart
- Voksne som ikke kan språket – tilrettelegge for norskopplæring. Samarbeid med frivillige organisasjoner som kan supplere kommunens tilbud
- Mestring gjennom utdanning og kompetanse
- Utfordring: arbeidsplasser som ikke krever fagutdanning mangelvare

Deltakende innbyggere

Hovedmål - I Drammen skaper vi framtida sammen

Delmål – «Slik vil vi ha det»	Strategier – «Slik gjør vi det»
I Drammen skal det være enkelt å påvirke, og innbyggernes innspill tas med i det politiske arbeidet	<ul style="list-style-type: none"> • Nærutvalg, gjestebud, folkemøter • Rekruttere ungdom til deltagelse i medvirkningsprosesser, oppmuntre til engasjement - bruke tydelig og enkelt, klart språk • Arrangementer knyttet til valgprosessene for å rekruttere til deltagelse • Hovedutvalget for oppvekst bør møte ungdomsrådet • Få det inn i mer ordnede former – mange tar direkte kontakt og det er fordi de er misfornøyd eller har spesielle utfordringer de ønsker kommunens hjelp • Høringsarenaer mellom politikere og innbyggere • Nærmiljøutvalgene – bruke disse riktige. • Sette krav til utbyggere om å involvere innbyggere/nærmiljøet/skole/barnehage • Bruk av digitale verktøy for å engasjere • Ungdomsråd, Studentråd
Drammen kommune og frivilligheten samarbeider aktivt om tjenester og fritidstilbud	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunen bidrar med støtte og ikke tar over for frivilligheten • Frivilligheten må høres og få gi innspill til hva som betyr noe for dem, organisasjonene må være i kontakt med nærutvalgene • Ikke lage kommunale tilbud som konkurrerer med frivilligheten – la frivilligheten slippe til • Lag og foreninger blir en høringsinstans – kommunen kan ha stor nytte av lag og foreninger • Frivilligheten jobber med mange av de samme utfordringer som kommunen – hvordan kan vi utfylle hverandre.
I Drammen skal innbyggerne engasjeres aktivt i arbeidet med tjeneste- og stedsutvikling	<ul style="list-style-type: none"> • Informasjon til innbyggerne om hvordan de kan delta bl annet gjennom nærutvalgene - dette må oppleves som nyttig og gi resultat! • Viktig å få med ulike stemmer med ulik bakgrunn - folk engasjerer seg i det som betyr noe for dem i hverdagen – lokalmiljøet • Eks – r-notater – der innbyggere og politikere raskt kan sette seg inn i sakene.

	• Tilgjengeligheten til politiske dokumenter er god – nettportalen til Drammen kommune

- Kunne komme med sine innspill når det er en sak som angår dem
- Innbyggerforslag – 300 underskrifter – vurdere en sak
- Brukes det ikke riktig – ikke bare et sted der politikere møter innbyggere, men at det er reell påvirkningsmulighet
- Fortsette som nå – legge ned tilbud/flytte tilbud

Innbyggere som ikke har vært med i prosessene, men engasjerer seg når de ser konsekvensene av prosesser som har gått over tid – kopler seg på «for seint»

Innbyggere tar kontakt i enkeltsaker som angår seg selv og forventer at politikere skal hjelpe dem